40րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1992 ԻԶՄԻՐ 19 ՅՈՒԼԻՍ 1919 ՇԱԲԱԹ

ՏՆՕՐԷՆ - ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
Հ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ 500 ՂՐ.
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 250 »
ԵՌԱՄՍԵԱՅ 150 »

Բաժանորդագրութիւնք կ'սկսին ամէն ամսոյ 1 էն և 15 էն

100 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ - Մ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Fondateur
M. Mamourian

Directeur-Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN

"ARÉVÉLIAN MAMOUL,,
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN

100 ՓԱՐԱ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Բոլոր աշխարհ երկար շունչ մը առաւ, Համաձայնական պետութեանց և Գերմանիոյ միջև վերջնապէս հաշտութեան դաշնագիրն ստորագրուած ըլլալուն համար։

Եւ միթէ այդ դաշնագրին ստորագրութեամբ ամէն ինչ կատարուած ու լրացա՞ծ պէտք է համարենք։

Դաշնագիրն ինքնին այնքան ծանրաբեռնեալ, այնքա՜ն ծանր է որ Համաձայնականք արդէն իսկ մտահոգ են անոր մասին, և կ'զգան թէ՝ աշալուրջ հակակշիռ մը պէտք է ստանձնեն ի գործ դնել, որպէսզի կէտ առ կէտ գործադրուին այդ դաշնագրով պարտադրուած յանձնառութիւնները։

Թէև գերման դաշնագիրն ստորագրող պատուիրակներն, թէև գերման հանրապետութեան նախագահն, ապահովցուցած են Համաձայնականներն, թէ պիտի գործադրուի անթերի կերպով իրենց պարտադրուած դաշնագրի բոլոր պայմաններն, սակայն անոնց խօսքերուն և առնուած քայլերուն միջև խոշոր հակասութիւն մը կ'դիտուի։

Գերման ժողովուրդի վրէժխնդրութիւնը արթնցնելու համար, մասնաւոր գործակալներ երկրին ամէն կողմերը կ'պտտին և ի նպաստ անկեալ Քայզերի ոգի ի բռին կ'աշխատին, որով հետևանք կ'ելնէ թէ՝ գերման որոշ շրջանակներու մէջ չեն ընդունիր գերման պարտութիւնը, չեն ընդունիր Գերմանիոյ գործած սխալները, չեն ընդունիր համաշխարհային պատերազմին մէջ Գերմանիոյ պատասխանատուութեան կարևոր և գլխաւոր բաժինը և այսքան միլիոնաւոր մարդկային զոհերու վրայ, նորանոր մարդակոտորներ գործելու ոճիրին առջև չեն ընկրկիր։

Ահա այս գաղտնի մեքենայութիւններն և Գերմանիոյ բռնած [illegible] համակերպութեան կեղծիքին առջև, Համաձայնական մեծ տէրութիւններն Անգլիա, Ամերիկա, Ֆրանսա դաշնագիրներ կ'ստորագրեն և կ'խոստանան օգնել Ֆրանսայի՝ գերման հաւանական յարձակումի մը պարագային։

Հաշտութեան համաժողովը գերմանական կայսրութեան հետ իր հաշուեյարդարութիւնն ընելէ յետոյ դեռ անհուն գործ մը ունի կատարելիք։

Աւստրիոյ հետ դեռ որ և է բանակցութիւններ չէ ըրած, և Հունգարիոյ հետ միմիայն փոխանակած է կարգ մը ծանօթութիւններ, որոնք արդիւնքի մը չեն յանգած։ Պուլկարիոյ հետ միևնոյն վիճակին մէջ կը գտնուի, իսկ Թուրքիոյ մասին չկրնար որոշ տրամադրութիւններ ձեռք առնել։

Անգլին կ'մնայ իր գլխաւոր դաշնակցին Իտալիոյ կնճռոտ խնդիրները, որոնց մասին եւս վերջնական քայլեր չէ առած։

Իտալիա՝ դեռ ի վիճակի չէ ոչ իր սահմաններուն ճշդումը ընելու ո՛չ իր պահանջումներուն գոհացումը ունենալու և ոչ ալ գաղթային հարցերը լուծուած տեսնելու։

Այսպէս ուրեմն Հաշտութեան Համաժողովը կ'գտնուի ամեհի աշխատութեան մը առջև, որովհետև, պէտք չէ անտեսենք, թէ՝ դաշնագիրներ խմբագրելն խաղալիք մըն է Ջորջերու կամ Հինդերու ժողովին համար, սակայն այդ դաշնագիրներն կնքելէ յետոյ, անոնց գործադրութեան կէտ առ կէտ հսկելու, ամենակենսական պարագան է որ շատ աւելի մեծ հոգածութեան մը կ'կարօտի։

Համաձայնական պետութիւններն շատ լաւ գիտեն թէ՝ իրենց պարտադրած դաշնագիրներու անգործադրելիութեան պարագային, պարտաւոր պիտի ըլլան չգոհանալ դիւանագիտական բանակցութիւններով, այլ ի հարկին պիտի դիմեն ուժին, յարգել տալու համար իրենց ստորագրութիւնները։

Հետզհետէ պիտի սկսինք համոզիլ, եթէ արդէն չենք համոզուած, թէ հաշտութեան վերջնական կնքումը և կարգ մը կնճռոտ հարցերու հարթումը, դեռ ամիսներու կարօտ կ'մնայ և մեր երեւակայածին չափ դիւրին չէ հաշտութեան դաշնագիրներ պատրաստելը։ Ձմոռնանք թէ անոնք թղթի վրայ ստուերագծուած գեղեցիկ ու հուժկու պայմաններ ըլլալու սահմանուած չեն, այլ տառապէս գործադրուելու համար գրուած են և գործադրելու կարելիութիւնն անհրաժեշտ ու պարտաւորիչ դարձնելու համար Համաձայնական պետութիւններն ժամանակի կ'կարօտին և միանգամայն ամեն տեսակ միջոցներ ձեռք առնելու, ի հարկին գործադրել տալու համար իրենց ստորագրած դաշնագիրները։

Հ. Մ.

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ
ԴԱՐ ՄԸ ԱՌԱՋ ԵՒ ԱՅՍՕՐ

Գոլոքոթրոնի յուշարձանը

Այն այր և քաջ զօրավարը Գոլոքօթրօն, որուն շատ բաներ կը պարտի յոյն ազգը, մինչև կեանքին վերջը ներշնչեց և յուզած հոգիները խրախուսեց։

Իր մահէն ետք, երբ յարգանքի ցոյց, ազգին կողմանէ պատրաստել տրուած արձանը՝ յաղթական, իբր պահապան հրեշտակ խորհրդարանին ճիշդ մուտքը յաւիտենական ներշնչումը կը գործէ այն բարերար ցուցամատովը խորհրդաւոր՝ դէպի նպատակներ, դէպի ընդարձակութիւն ներշնչելով հելլէն հոգիներուն, մեծէն մինչև փոքրին։

Այն ազգերը որ կրցած են գնահատել իրենց մեծերը, և այն ազգերը որ կրցած են իրենց յաղթականներու գծած ճամբէն անայլայլ ընթանալ, կրցեր են փրկուիլ և դիրք մը գրաւել։ Հելլէնացիք՝ փրկուած ազգերու ամենէն շատ տառապածներէն մին և փրկութեան ամենաարժանաւորը, դարու մը շրջանին մէջ յաջողած են հը-բաշալիօրէն և համեմատաբար եթէ նըկատի ունենանք մեծ տէրութեանց դարերու ընթացքներու մէջ ունեցած խաղաղութիւնն և անոնց հարստութիւնները՝ իրաւունք կունենանք ճակատաբաց յայտարարելու թէ, Աթէնքը՝ իր ներկայի գերազանց դիրքովը առաւել յաջողածի կողմեր ունի։ Աթէնքը՝ փոքրիկ մի Փարիզ, հիանալի կեդրոն մըն է։

Հարիւր տարուայ շրջանին մէջ, քանի մը «քրիզ»ներ ունեցաւ և ամենածգնաժամային «քրիզ»ը ձեզի յիշեցնեմ թէ որն էր։

Տակաւին հրաժարեցուցած վերջին Թագաւորը իր գահը չէր բազմած՝ տակաւին Թեսալիոյ շրջանը բարբարոս տիրապետող կառավարութեան լուծին տակ, տակաւին Կրետէն ամբողջովին և միւս կղզիներէն ոմանց, Թրակիոյ հետ Մայր Հայրենիքին միացումը չէր հաշտկուած, Աթէնքի վիճակը չափազանց վրդով էր, Եւրոպայի օգնութեան և խնամքին կարօտ։ Երկունքի այդ օրերուն էր որ կոտորածի մասնագէտ և սոյն Թոլանի կառավարութիւնը իր Թոքախտաւոր դիւանագիտութեան յագուրդ տալ ուզեց՝ մեծկակ արկածախնդրութեան մէջ դնելով ինքզինքը, զօրավար Մահմուտ Շէվքէթ մը բանակի մը գլուխը անցնելով՝ կ'երազէ՞ր, կ'երազէի՞ն վերստին անգամ մըն ալ քանդել փրկուածը, կ'երազէին անգամ մըն ալ ջարդուփշուր ընել հելլէն հոգին, բայց բարեբաղդաբար երկրին մեծ դիւանագէտներուն շնորհիւ, Թոքախտաւոր կառավարութեան ցնորքները ոչնչութեան ենթարկելով չէզոքացնել յաջողեցան, այլ և կրցին յաղթական դուրս գալ։

Անմահն Թրիքուբիսի և ընկերց չափազանց ազգայնական դիւանագիտութիւնը չըլլար, պայքարող յարատեւող ու արդարադատ միանգամայն, ես կը կարծեմ թէ լուսաշող վախճանով մը չպիտի փակուէր այդ փոթորկալից շրջանը։

Մեծագոյն զոհողութիւնները չի խնայուեցան համոզելու Եւրոպան թէ՝ արդարութիւն չէ Յունաստանը առանձին թողուլ, արդարութիւն չէ քաջալերել բարբարոս և կարմիր արեան կառավարութեան մը, գուրգուրանքներով կեանք առած դեռ նորափթիթ Յունաստանն աւերակ դարձնել։ Եւրոպան այս անգամ՝ երկարած ձեռքերը իր ափերուն մէջ առաւ, մեծագոյն արդարութիւնը գործադրել յուսադրեց և պարտադրեց կարմիր Սուլթանին որ վաղ անցնի գաղափարին այդ մոլուցքէն։ Անգամ մըն ալ մեծցաւ Յունաստանը և երկինքէն՝ Գոլոքօթրօն իր ընկերներուն հետ կը հըրճուէր։

Այն հոյակապ պալատը՝ ուր տարուան ութը ամիսները կը հաւաքուին ազգին բոլոր ներկայացուցիչները իրենց նախագահ ունենալով վարչապետը, հոն Յունաստանի ամբողջական կազմութեան մեծ գաղափարը նպատակէ ունենալով կը հաւաքուին, կը միանան բոլոր շրջաններու ձայները. ձայները մէկ նպատակի համար այն է մեծցնել Յունաստանի սահմանները, մեծցած Յունաստանը զարգացնել ու գեղեցկացնել։ Ինչե՞ր հարկաւոր են այս նպատակին հասնելու համար, բոլորը և բոլոր պէտքերը նախ իրենցմէ՝ հայթայթեցին ու դրամ ու անձ առատօրէն և անհաշուելի։

Ամբողջ դարու մը պատմութեան մէջ է՛ն տխուր՝ է՛ն սև պատմութիւնը ներքին տեսակէտով, հրաժարեցուած Կոնսթանթին Թագաւորին պատմութիւնն է։ Ցաւալի է ըսել թէ՝ այդքան չէզոքացուած ապրելու շրջանէն ետք, խաբուեցաւ ու խաբեց նաև ազգը։ Ազգը ճգնաժամային շրջանին մէջն էր, մահամերձ։ երբ՝ Աթէնքի հարուստներուն կեցցէ՜ Գերմանիան, կեցցէ Պուլկարիա և կեցցէ՜ Թուրքիա աղաղակները կը լսուէին, երբ Վենիզելոս մեծին բնակարանը գնդակներու տեղատարափ մը կ'ընդունէր, երբ վենիզելոսեաններ՝ ապտակահար կ'ըլլային՝ երբ յանդուգններ կը բանտարկուէին, ազգին գերեզմանին մօտեցած ատենը՝ ահա Վենիզելոս մեծի քնարին կենսատու մեղեդիները կը լսուին, մեղեդիներու ձայնէն ոգևորուած ժողովուրդը ոտքի կ'ելլէ՛ առաջին դրօշը Միթիլինէն կը պարզուի և ընդարձակուելով հոսանքը կ'մեծնայ, կը մեծնայ այնքան որ՝ Թագաւորը կը փախչի՝ կը յաղթանակէ Վենիզելոս մեծ, կը յաղթանակէ ազգը։

Ազգը գիտցաւ ու գիտէ գնահատել իր մեծերը, ազգը գիտցաւ իր արժանաւոր հովիւներուն սրինգին ձայնը։

Ազգը 1821ի յաղթանակին արձանը կանգնեց, ազգը 1912ի արձանը կանգնելէն առաջ՝ ահա հրախտագիտական նշան զոր վարպետին Թրիքուբիսի արձանը կը կանգնէ ճիշդ դիմացովը Գոլոքօթրոնին, մէկը Վուլին մէկ կողմը և միւսը՝ մէկալ կողմը դէմ դիմաց հարիւր տարի առաջ և վերջը յիշեցնելով։

ՆՈՐ ԵՐՐԵԱԿԸ

ՖՐԱՆՔՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴԱՇԻՆՔԸ

Ահա այն դաշնագրութիւնը որ կընքուեցաւ ընդ մէջ Ֆրանսայի և Մ. Նահանգաց և Ֆրանսայի և Անգլիոյ՝ ընդդէմ Գերմանիոյ ապագայ յարձակումներուն։

«Նկատելով որ Մ. Նահանգաց և Ֆրանսական կառավարութիւնները հաւասարապէս փափաքող են աշխարհի խաղաղութեան պահպանումին, որ վերահաստատուեցաւ Վերսայլի 1919 Յունիս 28ի դաշնագրով։

Նկատելով նոյնպէս որ Մ. Նահանգները և Ֆրանսա, կատարելապէս համոզուած են թէ Գերմանիոյ կողմէ ղեկավարուած յարձակում մը դէմ Ֆրանսայի, պիտի բռնաբարէր ոչ միայն դաշնագրին ոգին,(որուն Ֆրանսա և Ամերիկա կապուած են) այլ նաև Ֆրանսայի կրել պիտի տար անհանդուրժելի բեռը պատերազմի մը որ իր կողմէ յարուցուած չէ։ Նաև Գերմանիոյ կողմէ եղած նման յարձակում մը, պիտի նկատուէր թշնամական արարք մը դաշնագիրը ստորագրող պետութեանց հանդէպ, և աշխարհի խաղաղութիւնը վրդովելու նպատակով, անխուսափելիօրէն իր հետ պիտի քաշէր պետութիւնները և անուղղակի կերպով համայն աշխարհը, ինչպէս ներկայ պատերազմը ցոյց տուաւ։

Միացեալ-Նահանգաց և Ֆրանսական կառավարութիւնները կը վախնան թէ, դաշնագրին մէջ Ռէնի ձախ Թևին համար գրուած պայմանները

քաւական չլլան անմիջապէս հրաշխաւորելու մէկ կողմէն Ֆրանսայի միւս կողմէ Մ. Նահանգաց և ատրպալրող պետութեանց ապահովութիւնը և սեփականութեանց պաշտպանութիւնը:

Հետեւաբար, Մ. Նահանգները և Ֆրանսական Հանրապետական կառավարութիւնը որոշած ըլլալով կնքել այս նպատակները իրագործող դաշնագիր մը, Մ. Ուիլսըն, Նախագահ Մ. Նահանգներու, Լէնսինկ՝ Արտ. գործոց Նախարար, և Ֆրանսայի կողմէ՝ Մ. Գլէմանսօ՝ Նախարարապետ և պատերազմ. Նախարար, և Բիշօն՝ Արտ. գործոց Նախարար, համաձայնած են հետեւեալ տրամադրութիւններուն վրայ։

Յօդ. 1.— Այն պարագային ուր Ռէնի ձախ թեւին համար որոշուած պայմանները անմիջապէս չեն հրաշխաւորեր Ֆրանսայի ապահովութիւնը և սեփականութեան պաշտպանութիւնը Մ. Նահանգները պիտի ստիպուին օգնութեան գալ անոր, երբ Գերմանիոյ կողմէ յարձակում կրէ։

Յօդ. 2. - Ներկայ դաշնագիրը յար և նման է Մեծն Բրիտանիոյ և Ֆրանսայի միջեւ կնքուած դաշնագրին, և որ ի գործադրութեան պիտի ըլլայ, երբ այս վերջինը վաւերացուի։

Յօդ. 3.— Ներկայ դաշնագիրը պէտք է ազգերու ընկերակցութեան հաւանութեան դրուի և ճանչցուի անկէ։ Այս դաշնագիրը գործադրութեան պիտի դրուի, մինչեւ այն ատեն, ուր դաշնագիրն կնքողներէն միոյն խնդրանքին վրայ, ազգերու ընկերակցութեան խորհուրդը մեծամասնութեամբ որոշէ թէ ընկերակցութիւնը ինք կ'ստանձնէ ապահովութիւնը հրաշխաւորել։

Յօդ. 4.— Ներկայ դաշնագիրը վաւերական ըլլալէ առաջ պիտի ներկայացուի Ֆրանս. Խորհրդարանի հաւանութեան։ Պիտի ներկայացուի Մ. Նահանգաց ծերակոյտին միեւնոյն ժամանակ Վերսայլի դաշնագրին հետ։ Վաւերացեալ օրինակները պիտի փոխանակուին Վերսայլի դաշնագրին հետ միասին։

ԳԼԷՄԱՆՍՕ, ԲԻՇՕՆ
ՈՒԻԼՍԸՆ, ԼԱՆՍԻՆԿ

ՖՐԱՆՔՕ-ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴԱՇԻՆՔԸ

Ահա Ֆրանսայի և Անգլիոյ դաշնագրութեան պատճէնը.

Միացեալ Նահանգաց ստորագրած դաշինքին յար և նման են 1. 2 և 3 յօդուածները։

Յօդ. 4.— Ներկայ դաշնագիրը իր վաւերացումէն առաջ պիտի ներկայացուի Բրիտանիոյ վեհ. թագաւորին կողմէ Անգլիոյ Խորհրդարանին։ Նմանապէս վաւերացումէն առաջ Հանրապետութեան Նախագահին կողմէ Ֆրանսայի խորհրդարաններուն ընդունելու համար։

Յօդ. 5.— Ներկայ դաշնագիրը որ և է պարտաւորութիւն չդներ բրիտանական կայսրութեան գաղութներուն վրայ, ի բաց առեալ այն պարագայէն, երբ անոնց խորհրդարանները զայն ընդունին։

Ներկայ դաշնագիրը պիտի վաւերացուի, 2 և 4 րդ յօդուածներու վերապահութեամբ, և գործադրութեան պիտի դրուի Գերմանիոյ հաշտութեան դաշնագրին հետ միաժամանակ ինչպէս Ֆրանսական հանրապետութեան նաև բրիտանական կայսրութեան համար։

ԳԼԷՄԱՆՍՕ. ԲԻՇՕՆ
ԼՈՅՏ ՃՈՐՃ, ՊԱԼՖՈՒՐ

ՀՐԱՒԷՐ

Ս. Դ. Հնչակեան կուսակցութեան Իզմիրի մասնաճիւղի կիրակի Յուլիս 20 կէսօրէ վերջ ժամը 5ին անդամական խորհրդակցութեանց համար. անպայման կը հրաւիրուին ներկայ գտնուիլ։

Ի դիմաց Ս. Դ. Հ. կուսակցութեան
Իզմիրի Մասնաճիւղ

Տեղական Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՅՑ

Գրաւման բանակի հրամանատարութիւնը հետեւեալը կը ծանուցանէ.

1. Արգիլուած է, թերթերու մէջ կամ խօսակցութեանց ընթացքին չէզոքութեան դնել այնպիսի լուրեր որոնք խռովութեանց պատճառ կը դառնան և ժողովուրդին ու բանակին կարգապահութիւնը կը խանգարեն։

2. Նոյնպէս արգիլուած է հրատարակութիւններ ընել, գաղափարներ յայտնել, ըլլայ գրաւոր կամ բերանացի. որոնք ժողովուրդի մէջ ատելութեան զգացումներ և արհամարհանք կը ծնցնեն հանդէպ գոյութիւն ունեցող իշխանութեան կամ անհնազանդութեան կը մղեն տիրող օրէնքներուն դէմ, և կամ իշխանութիւններ տապալելու յայտնի միտումներ կը պարունակեն։

Այս հրամանին անսաստողները պիտի յանձնուին Պատերազմական Ատեանին և առնուազն 5 տարուան բանտարկութեան պիտի դատապարտուին, իսկ եթէ յանցանքը աւելի ծանր է ըստ այնմ պատիժն ալ խիստ պիտի ըլլայ։

ԱՌՋԻ ՕՐ սպարապետ Բարասքէվօբուլօ այցելած է հելլէն հիւանդանոցը, մեծ պատիւներով ընդունուած է։ Սպարապետը պտտած է հաստատութեան բոլոր մասերը, իւրաքանչիւր հիւանդին մխիթարական խօսքեր ըսելով։ Զօրապետը հիւանդանոցի սպասարկութեան նուիրած է 1000 դրախմի, Թուրք հիւանդներու հանգիստը պահելով, զօր. Բարասքէվօբուլօ ըսած է անոնց թէ պէտք է սիրեն հելլէն իշխանութիւնները, որոնք կը յարգեն կրօնքը և աշխատութիւնը իւրաքանչիւր ազգին։ 2-3 ժամ հիւանդանոց մնալէ վերջ, զօր. Բարասքէվօբուլօ մեկնած է իր պաշտօնատունը։

ՊՕԼՍԷ հասած հեռագիրով մը Բ. Դուռը կը հերքէ այն լուրը, որով իբր թէ, ետ կանչուած է Իզմիրի կուսակալ Իզզէթ պէյ։

«ՄԱԹԷՆ»ի մասնաւոր թղթակից Մ. Ֆրանսուա Լայրէօն որ ժամանակէ մը ի վեր քաղաքս կը գտնուէր, «Բանթեր» թորփիլանաւով Աթէնք մեկնած է։ Զօրավար Նիտէր Ֆրանսուա Լայրէօնի կուրծքը կախած է հելլէնական պատերազմ. խաչի պատուանշանը։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ տրէթնօթ «Տուիլիօ» երկրորդ անգամ ըլլալով, առջի օր քաղաքս հասաւ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ Յուլիս 14 ի տօնին առթիւ, հելլէն սպարապետ Բարասքէվօբուլօի ղրկած շնորհաւորական հեռագիրներուն, Զօր. տ'Էսբրէ Զօր. տը Պուրկօն՝ Մակեդոնիոյ մէջ Ֆրանսական գունդերուն հրամանատար, Զօր. Կլիֆօմօ, Զօր. Կրամա պատասխանած են շատ սիրալիր և ջերմ տողերով։

Տէր և Տիկին Քերովբէ Կիւլպէնկեան և Արապեան, Իփլիքճեան ընտանիքները և ազգականք իրենց շնորհակալութիւնները կ'յայտնեն ամեն անոնց որք հաճեցան ներկայ գտնուիլ։

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ՍՐԲՈՒՀԻ ԱՂԱՍԵԱՆԻ

յուղարկաւորութեան հանդէսին և իրենց վշտակցութիւնները ներկայեցին սոյն տխուր մահուան առթիւ։

«ԶԱՐԹՕՆՔ»Ի ԱՆԴԱՄՆԵՐՈՒՆ

«Զարթօնք» լսարանական միութեան բոլոր անդամները ստիպողաբար վաղը կիրակի ժամը 3ին (կ.ե) ընդհ. ժողովի կը հրաւիրուին Հախսիմեանի սրահը, խիստ կարեւոր խորհրդակցութեանց համար։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազգային Անցուդարձ

Մասնաւորի մը հասած նամակէ մը կ'իմանանք թէ Իզմիրի Առաջ. առաջնորդ Տ. Եղիշէ Ծ. Վ. Կարապետեան, ճամբայ ելած է անցեալ շաբաթ օր Կ. Պոլսէ, հելլենական շոգենաւ մը և թերեւս քաղաքս կ'ըլլայ այսօր կամ կիրակի օր։

Պ. և Տ. Մ. Գոճամանեան կ'նուիրեն 3ո. Այրի Տիկին Գ. Անտոնեանի մահուան տարելիցին առթիւ, նաև 3ոս. այրի Տիկին Մաքրուհի Գայսէրլեանի մահուան առթիւ. Ազգ. Կ. Որբանոցին (Գ. Խ)։

Օր մը առաջ աղջկանց որբանոցի նուիրատուն, սխալմամբ նշած էր Պ. և Տ. Ն. Փանոսեան, փոխանակ Պ. և Տ. Յ. Փանոսեանի։

ԵՐԷԿ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Կ. Պոլիս 18 Յուլիս 1919

Պուքրէշթէն կը հեռագրեն թէ պոլշեւիկները սպաննած են Օտեսայի գրաւման բանակի հրամանատար Զօր. Կրէկորիէֆ։

— Ֆրանսական քաղաքական շրջանակները Պուլկարիոյ թագաւոր Պորիսի կացութիւնը շատ ծղտուած կը տեսնեն։

— Բարիզէ կը հեռագրեն թէ, Նախագահ Ուիլսըն քիչ ժամանակէն կրկին Եւրոպա պիտի վերադառնայ։

— Պելկրատէն կը հեռագրեն թէ՝ Սերպ կառավարութիւնը հրաման ընդունած է պատրաստուելու որպէսզի գրաւէ Պուլկարիոյ կողմէ իրեն թողուած հողամասերը։ Այն պարագային ուր Պուլկարներն դիմադրելու փորձեր պիտի ընեն, Ֆրանսական զօրաբաժին մը, անոնց յարգել պիտի տայ համաժողովին որոշումները։

— Բարիզէ հասած վերջին հեռագիրները կը տեղեկացնեն թէ. Ամեն միջոցները ձեռք առնուած են որպէսզի, Թրակիոյ հելլէն զօրքերու կողմէ գրաւման պահուն պուլկար գիւղացութիւնը չեզոքանայ։

— Ռէօթէր գործակալութիւնը կ'տեղեկանայ թէ Իտալիոյ մէջ, ուտելիքներու գիներու բարձրացումին պատճառաւ յառաջ եկած խռովութիւնները, կ'սկսին հանդարտիլ։ Նոյն տեղեկութեանց համեմատ. կառավարութիւնը 30 % անկում մը ընել տուած է ուտեստեղէններու գիներուն վրայ։

— Յուլիս 29ին հրատարակուած է վիճակագրութիւն մը, որուն համեմատ գերման բանակը, այս պատերազմի ամբողջ տեւողութեան ունեցած է հետեւեալ կորուստները — 1 693,504 մեռեալ, (ասոնցմէ՝ 61,569 սպայ, 1,631'953 ենթասպայ և զինուոր), 4,216,362 վիրաւոր (ասոնցմէ՝ 115.257 սպայ և 4,101,595 զինուոր և ենթասպայ), 1,054,456 գերի կամ անհետացած (ասոնցմէ 22,528 սպայ և 1,031,928 զինուոր և ենթասպայ)։

— Գերման կառավարութիւնը, ազգային ժողովին ներկայացուցած է նոր հարկեր, որոնցմէ կ'սպասէ հետեւեալ հասոյթները — Ծխախոտէ՝ 400 միլիոն, ժառանգութենէ՝ 470 միլիոն, շաքարէ՝ 180 միլիոն, գրաւաթուղթներէ՝ 30 միլիոն, կալուածներու փոխանցման գործողութիւններէն 78 միլիոն, լուցկիէ՝ 36 միլիոն, խաղաթուղթերէ 8 միլիոն։ Ասկէ զատ, մասնաւոր հարկ մը պէտք է դնէ հարստութեան աճումին վրայ, ուրկէ պիտի առնէ 10 միլիառ։

COMERCIAL UNION ASSURANCE Co. LTD.
FIRE & LIFE
ՄԵԾ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ L.S. 2.500.000
ՏՐԱՄԱԴՐԵԼԻ » » » 2.250.000
ԱՆԳԼԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ ՎՃԱՐԵԼՈՒ ՊԱՅՄԱՆԱՒ
Կապահովագրէ ամէն տեսակ ապրանք եւ կալուածք
Ընդհանուր գործակալ
ՍՊԱՐԹԱԼԸ ԵՂԲԱՐՔ
ՊԱՐՄԱՔ ՔԱՊՈՒ

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Կ. Պոլիս 19 Յուլիս 1919

Անգլիոյ մէջ կատարուելիք հաշտութեան հանդէսներու առթիւ ամերիկ. զօրաց ընդհ. հրամանատար զօր. Բէրշինկ իր սպայակոյտով Լոնտոն հասած է, որու ընդ յառաջ գացած են զօր. Ուիլսըն, Լորտ Չըրչիլ և ամերիկեան Լոնտոնի դեսպանը։

— Հաշտութեան հանդէսին պիտի մասնակցին ամերիկեան զօրքերը, զօրավար Բէշինկի հրամանատարութեան տակ, նմանապէս պելճիքական, ֆրանսական, իտալական, ճափոնական, սերպիական, փորթուգալ, ռումէն, սիամ նոյն պետութեանց զինուորները։

— Անգլիոյ կողմէ ծով. Պօյլաքի մօտ իբրեւ պատուիրակ պիտի ղրկուի լորտ Սըսիլ։

— Սապահէտտին իշխանը Պոլիս հասնելուն դահլիճին մէջ պաշտօնի պիտի կոչուի։

— Պոլսոյ Համաձայնական ներկայացուցիչները Բ. Դրան իրենց ըրած դիմումին վրայ, կառավարութիւնը խստիւ հրամաններ տուած է չէթէներու ցրուումին համար։

— Սեւ Ծովու եզերքներն կազմուած հանրապետութիւններն, Հայ կառավարութեան Սեւ Ծովու վրայ նաւահանգիստ մը թողնելու որոշած են։

— Զօր. Տէնիքէն Աստրախանի կողմերը մեծ յաջողութիւններ ունեցած է Պոլշեւիքներու վրայ։ Պոլշեւիքները 100,000 գերի տուած են և նաեւ մեծ քանակութեամբ ռազմամթերք, թնդանօթներ, վայրաշարժներ և պոլշեւիքներու ձիաւոր զօրքերը Վոլկայի մէջ խեղդուած են։

— Պուլկարիոյ ժողովուրդը որոշած է պոլշեւիքութիւն հռչակել այն պարագային, երբ Հաշտութեան համաժողովը գոհացուցիչ կարգադրութիւն չընէ իրենց համար։